

Yaş Meyve, Sebze Üretici ve İhracatçılarımız için EUREPGAP

Mustafa AKYÜZ
ETKO Ekolojik Tarım Kontrol Organizasyonu Ltd Şti

I.BÖLÜM

Son yıllarda dünyanın her yerinde piyasaya sürülen ürünlere karşı tüketici bilinci artmaktadır.Tüketici artık,satın alacağı ürünün çevreye dost,insan sağlığına uygun ve güvenli bir şekilde üretildiğinden emin olmak istemektedir. Bu istekler;pazara sürülecek olan ürünlere standart getirme konusunda üreticileri ve perakencileri ortak bir noktada birleştirmektedir.**Bu gelişmeler; kalite kavramına yeni bir boyut kazandırmaktadır.**Ulusal ve uluslar arası platformda;

- Tüketiciyi koruma altına almak,
- Gıda güvenilirliğinin şartlarını belirlemek(HACCP),
- Tüketicinin satın alacağı ürünlere karşı güveni artırmak,
- Arz zinciri boyunca en yüksek verimi elde etmek,

amacıyla bir takım girişimlerde bulunmaktadır.Avrupa'da bu girişimleri;Tarım, İmalat ve Dağıtım konusundaki İyi Uygulamalar ve Kalite Yönetimi konusundaki Uygulamalar olmak üzere iki alt başlıkta toplayabiliriz.

Kalite Yönetimi Uygulamaları için verilen sertifikalar arasında;ISO 9001-9002, İngiliz Perakendeci Birliği Teknik Standardı(BRS) ve Uluslararası Gıda Standartları(IFS) bulunurken, İyi Tarım Uygulamalarında ise;EUREPGAP Protokolü;şuanda en fazla Benelux, İskandinavya ülkeleri ve İngiltere'deki süper marketler tarafından istenmektedir.

1782002 sayılı yeni AB Gıda Kanunu Yönetmeliği ile 1 Ocak 2005 tarihinde AB'de yasal bir nitelik kazanacak olan gıda izlenebilirliği(traceability) ise hem İyi Tarım Uygulamalarını hemde Kalite Yönetimi Uygulamalarını bünyesinde barındırmaktadır.

AB Komisyonu; ayrıca 2006 yılında hijyen ile ilgili HACCP(Kritik Kontrol Noktalarında Tehlike Analizi) gibi bir takım zorunlulukların getirilmesini planlamaktadır. Bu standartlara ek olarak, 2000 yılında uluslar arası platformda faaliyetlerde bulunan perakenciler; gıda güvenilirliği standartlarına ilişkin konuları takip edecek Küresel Gıda Güvenliği İnisiyatifi, GFSI(the Global Safety Initiative), adında bir oluşum meydana getirmişlerdir.GFSI; hiçbir sertifikasyon veya akreditasyon faaliyeti taahhüt etmemektedir. Bunun yerine; benchmarking(karşılaştırmalı değerlendirme) standartlarını denetleyen üçüncü partilerin işlerliğinin artırılmasını desteklemektedir.

Bütün bu gelişmeler;artan tüketici bilinciyle birlikte var olan standartların sürekli olarak güncelleştirileceği ve değişen şartlara göre yerlerine yenilerinin ekleneceği konusunda ipucu vermektedir.

1) "EUREPGAP" NEDİR?

EUREP,Avrupa Perakencileri Ürün Çalışma Grubu (EUro REtailer Produce Working Group),Avrupa'da tarımsal gıda endüstrisi sektöründeki lider perakencilerin bir araya gelerek oluşturdukları karamacı gütmeyen bir oluşumdur.

İlk defa 1997 yılında bir araya gelen EUREP adındaki

perakendeci oluşum, 1999 yılında satın alınan tarımsal ürünlere aranan minimum standartların belirtildiği bir protokol hazırlanmıştır. Ocak 2001 tarihinde üyelerinden oluşan EUREPGAP Teknik Standartlar Komitesi (the EUREPGAP Technical and Standards Committee-TSC) kurulmuş olup.komite 3 perakendeci ve 3 üretici EUREPGAP temsilcisinden oluşmaktadır.Komitenin görevi;protokolün şartlarını en iyi şekilde tespit etmek,düzenlemek ve gerekli değişiklikleri yapmaktır.

İyi Tarım Uygulamaları(Good Agricultural Practices, GAP); tarımsal faaliyetlerin çevreye ve doğaya en az zarar verecek şekilde yapılması ve dolayısıyla tüketicilere "güvenilir" ürünleri sunmak amacıyla getirilen minimum şartlardır.

EUREP, tarım ve bahçe ürünleri endüstrisindeki tarım uygulamalarının sertifikasyonu için İyi Tarım Uygulamaları'nı bir üretim standardı olarak **EUREPGAP Protokol** adı altında kullanmaktadır.

Şu anda,GAP standardı, taze meyve-sebze, kesme çiçek ve fidan için uygulanmaktadır.Ancak insan tüketimi için olan her türlü tarımsal ürün bu standartlara göre sertifikalandırabilir. EUREP'in hayvan tüketimi, hububat, yemlik bakliyat ve kahve için özel standartlar üzerinde çalışmaları devam etmektedir.

2) EUREPGAP'İN AMACI NEDİR?

Giderek bilinçlenen tüketici;gıdanın çevreye zarar verilmeden, insan ve hayvan sağlığına uygun, güvenli bir şekilde üretildiğinden emin olmak istemektedir. Bu nedenle;hem alıcı hemde dünyanın değişik ülkelerinden tedarikçi şirketlerden oluşan EUREP; kendi toplumlarının sağlıklı tarımsal ürünler tüketilmesini temin etmek için bu ülkelerde yetiştirilen ve dışardan ithal edilen tarımsal ürünlere aranan minimum standartları belirleyen bir protokol hazırlanmıştır. Bu anlamda; ürünün tohum aşamasından ekimde kullanılan zirai ilaçlara,hangi üretici tarafından hangi tarlada ekildiğine kadar bütün bilgilerini içeren bir izlenebilirlik oluşturulması gerekmektedir. Böylece ürünler; üretimden tüketime kadar tüm aşamalarıyla kontrol altına alınmış almaktadır.

EUREPGAP; risk analizi(örneğin,HACCP yoluyla), risk önleme, Entegre Zararlı Yönetimi(IPM) ve Entegre Ürün Yönetimi(ICM) ile sürdürülebilir tarım endüstrisinde var olan teknoloji ile sürekli gelişim prensipleri temeline dayanmaktadır.

Böylece EUREP üyeleri, müşterilerine "güvenilebilir" bir ürün verme garantisini sunmaktadır.

3) EUREPGAP PROTOKOLÜ HANGİ KONULARA STANDARTLAR GETİRMEKTEDİR?

Asıl amacı, tarımsal kimyasalların kullanımının azaltılması olan EUREPGAP Protokolü, uygulandığı ürün için aşağıdaki konuları açıklığa kavuşturmakta ve minimum standartları açıklamaktadır.

- **Kayıt Tutma**
- **Türler ve anaçlar**(tür veya anaç seçimi, tohum kalitesi,zararlı ve hastalıklara dayanıklılık / tolerans,tohum uygulamaları, fidan materyali, genetik olarak değiştirilmiş organizmalar)
- **Yetiştiricilik Yapan Alanın Tarihiçesi ve İdaresi** [yetiştiricilik alanının geçmişi,dönüşümlü yetiştiricilik (rotasyonlar)]
- **Toprak Yetiştirme Yöntemi**[toprak tipi haritalandırılması, toprak işleme, toprak erozyonu, toprak fumigasyonu(zararlılardan arındırma), toprak dışında yetiştirme ortamları]
- **Gübre Kullanımı**(gübre gereksinimi, gübre çeşidi ve miktarı üzerine öneriler, uygulama kayıtları, uygulama sıklığı ve zamanı, taban suyundaki nitrat ve fosfat düzeyleri, uygulama ekipmanları, gübre depolanması, organik gübre)
- **Bitki Koruma**(bitki korumanın temel elemanları, kimyasalların seçimi, pestisitlerin miktarı ve çeşidi hakkında öneriler, uygulama kayıtları, güvenlik eğitimi ve uyulacak kurallar, koruyucu giysiler ve ekipmanlar, ilaç uygulaması yapıldıktan sonra derim öncesi bekleme süresi, sprey ekipmanı, aratan ilaç karışımlarının yok edilmesi, pestisit kalıntı analizleri, pestisit depolanması, boşalan pestisit kutuları,son kullanma tarihi geçmiş pestisitler)
- **Derim**(hijyen-sağlık ve temizlik, ambalaj)
- **Derim Sonrası Uygulamalar**(derim sonrası kimyasalları, derim sonrası yıkama)
- **Atık ve Kirlilik Yönetimi, Yeniden İşleme ve Yeniden Kullanma**(atık ve kirlilik oluşturan maddelerin tanıtımı, atık ve kirlilik iş planı)
- **İşçi Sağlığı, Güvenliği ve Refahı**(eğitim, kuruluş ve ekipmanlar, pestisit kullanımı, hijyen-sağlık, refah(bolluk, varlık ve rahatlık içinde yaşama)
- **Çevre ile İlgili Konular**(tarımın doğaya etkisi, doğal yaşamını ve doğal kaynakları koruma politikası, verimsiz alanlar)

4) EUREPGAP SERTİFİKASYONU

Protokol, gıda güvenliği konusunda yaş meyve ve sebze sektörünün tüketici taleplerine cevap verecek şekilde nasıl işleyeceğini söylemeye başlamış olup, EUREPGAP sertifikasyon sistemi de kurmuş durumdadır. Bugün dünyanın 32 ülkesinde yaklaşık 40 sertifikasyon kuruluşu tarafından sertifikalandırma işlemi yapılmaktadır.EUREPGAP tarafından onaylanan Gözetim Şirketlerince ürünlerin üretim şartları incelendikten sonra sertifika verilmektedir.Sertifikalar bir yıl geçerlidir ve her yıl denetim yapıldıktan sonra yenilenmelidir

Sertifika almak için denetleme isteyen firmaların, EUREP' e üye olma zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak firmalar veya kuruluşlar, EUREP tarafından hazırlanan Protokolda kendi yararlarına bir değişiklik getirmek isterse, üye olmalarında fayda görülmektedir. Alınan sertifika ayrı ayrı her ürün için istenebilir. Bir firma tek başına sertifika için baş vurabilir; ancak gurup şeklinde ortak bir ürün için de başvuru yapılabilir. Bu durumda maliyet daha düşüktür ve yıllık kontrol, hepsinde değil şirketlerin %10'unda yapılmaktadır.

5) TÜRKİYE'DE EUREPGAP'İN DURUMU

2004 yılından itibaren EUREP üyesi firmaların sadece EUREPGAP Protokolüne göre sertifikalandırılmış firmalardan ithalat yapacakları yönündeki duyuların ardından Müsteşarlıklaça bu konuda EUREP "ten talep edilmiştir. EUREP "ten alınan cevapta; 1 ocak 2004 tarihi itibarıyla alınan Protokolün güncelleştirilmiş versiyonun uygulamaya başlamasının öngörüldüğü; üye firmaların Protokole göre sertifikalandırılmış firmalardan **ithalat yapmaya zorlayan bir hüküm bulunmadığı**; EUREP" in bu konuya müdahil olmadığı; konunun tamamen firmaların kendi inisiyatiflerine bırakıldığı, halihazırda hangi üye firmanın söz konusu zorunluluğu getirdiği konusunda ellerinde bilgi bulunmadığı; zira, **bu durumun ürün ve menşeye göre değişiklik gösterdiği ifade edilmektedir.**

Şu ana kadar sertifikalandırılmış ürünler

Badem	Rezene	Palmiye Ağacları
Elma	İncir	Kavun ağacı
Kayısı	Sarımsak	Maydanoz
Enginar	Bektaş üzümlü	Yabani havuç
Kuşkonmaz	Su kabağı	Passion meyvesi
Patlıcan	Greyfurt	Şeftali
Avokado	Üzüm	Armut
Küçük Mısır	Şifalı otlar	Bezelye
Muz	Derlenmiş şifalı otlar	Biber
Fasulye	Kırmızı Otlar	Trabzon Hurması
Pancar	Jack Kavunu	Physalis
Üzümsü Meyveler	Cennet meyvesi	Ananas
Black salsify	Kivano	Erik
Böğürtlen	Kivi	Nar
Yaban mersini	Alabaş	Pomela
Brokoli	Kumkat	Patates
Brüksel lahanası	Pırasa	Dikenli İncir
Lahana	Limon Çimi	Bal Kabağı
Kırmızı Biber (capsicum)	Limon	Ayva
Havuç	Marul	Kırmızı Turp
Karnabahar	Misket Limonu	Frambuaz,ahududu
Kök Kerevizi	Litch	Ravent
Sap Kerevizi	Makadam	Taze Soğan
Pazı	Mısır	Soya
Kiraz-vişne	Mandalina çeşitleri	İspanak
Kestane	Mangetout fasulyesi	Kabak

Hindibağı (chichory) Chicli biber Chirimoyas Frenk Soğanı Klemantin Hindistan Cevizi Kişniş Sakız Kabağı Kızılıcak Tere Hıyar Kuş üzümü İşlenmiş elma Hurma Yabani Marul	Mango Maracuya Kavun Mineola Dut Mantar Hardal Nektarin Kabuklu Kuruyemiş Bamya Zeytin Soğan Portakal Paksoi	Star Meyve Çilek Şeker Pancarı Sultani Üzüm Sarı Şalgam Tatlı Patates Tamarillos Domates Şalgam Witloof(beyaz yapraklı hindiba) Yer elması
---	---	--

6)EUREGAP SERTİFİKASYONU NASIL HAZIRLANIR

2001 EUREGAP Protokolü'ne ilişkin sertifikasyon seçenekleri,uygulayıcılarının hak ve zorunlulukları, denetleme ve yaptırımları, ürün listesi gibi genel düzenlemelerinin 2004 versiyonu III.Bölümde verilmektedir.

EUREPGAP İLE İLGİLİ OLARAK FAYDALI OLACAĞINI DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ SORU VE CEVAPLAR AŞAĞIDA VERİLMEKTEDİR:

>EUREPGAP'İ uygulamaya nereden başlamalıyım?

Başlamanın en kısa yolu; EUREPGAP gerekliliklerinin hangilerine sahip olduğunuzun ve hangi gereklilikleri yerine getirmemiş olduğunuzun saptanmasıdır. EUREPGAP listesi de mevcuttur;ancak burada sorulan sorulara doğru cevap verebilmek için EUREPGAP Kontrol Noktalarını ve Uygunluk Kriterlerini (bu bir EUREPGAP standardıdır)kullanmak yararlı olabilir.Kendi kendinize yaptığınız bu denetleme; sertifika denetimine başvurmadan önce size,EUREPGAP standartlarını yakalamak için neleri yapmanız gerektiğini gösterecektir.Böylece; yerel bir danışmana ihtiyaç duymayacaksınız ve para harcamaktan kaçınabileceksiniz.

>EUREPGAP' uygulamak ne kadar zamanımı alacaktır?

EUREPGAP'İ uygulamanın ne kadar zaman alacağı; sizin üretim alanınızın büyüklüğüne, mevcut ekonomik kaynaklarınıza ve de uygulamaya başlamadan önce EUREPGAP gerekliliklerine ilişkin durumunuza bağlıdır. Üretim faaliyetlerinin durmadığı düşünülürse bu uygulama dönemi, 3-6 aydan fazla zamanınızı almamaktadır.

>ABD ve Uzak Doğu pazarları ne durumdadır?

EUREPGAP,şuanda , Avrup'daki bir kısım perakendeciler tarafından talep edilmektedir. Ancak ABD taze ürünlerin tüketimine bağlı olarak gıda kaynaklı hastalıkların artmasıyla, yakın gelecekte Kuzey Amerika'daki süper marketlerin de EUREPGAP'İ talep edebileceğine ilişkin güçlü göstergeler bulunmaktadır.Hassas olan Japonya ve Kore pazarları ,er ya da geç EUREPGAP'e uygunluk talebinde bulunacaklardır.Bu yüzden, eğer dünyanın bir çok yerine(Avrupa,Kuzey Amerika ve Uzakdoğu) taze ürün ihracatı yapıyorsanız,günün birinde sizden de EUREPGAP gerekliliklerini yerine getirmiş olmanızı talep edeceklerdir.

>EUREPGAP'i uygulamanın maliyeti nedir?

Uygulamanın ana maliyetleri 3 kategoride toplanabilmektedir.İlk olarak; yeni bir zirai ilaç deposunu inşa etmek veya varolanın EUREPGAP standartlarına uygunluğunun sağlanması gibi fiziksel kriterlerin getirdiği

maliyetler asgariye indirilmiştir,sadece kağıt masrafı söz konusudur.

Buna ek olarak; finansal kaynakları çok olan bir çok üretici,EUREPGAP uygulayabilmelerine yardımcı olacak danışmalardan yararlanmaktadır.Böyle bir durumda ikinci bir çeşit maliyet söz konusudur.Göz önünde bulundurulması gereken bir değer maliyet ise,üretim alanınıza,uluslararası platformda kabul gören EUREPGAP sertifikası veren,onaylanmış sertifikasyon kuruluşlarının yürüttüğü dış denetlemedir.

> EUREPGAP'i uygulamaya ne zaman başlamalıyım?

Mahsul ve paketleme mevsimleri boyunca,EUREPGAP uygulayabilmeniz için zaman ayırmanız zor olabilir.Bu nedenle,EUREPGAP uygulayabilmeniz için en doğru zaman mahsul toplama ve paketleme yapmadığınız zamandır.

>EUREPGAP Sertifikası aldığınızda ürünümün fiyatı artacak mı?

Hayır ,bu sertifikayı aldığınız takdirde yabancı perakendeciler tarafından tercih edilen bir ihracatçı olmanızı sağlayacaksınız,bir başka deyişle geleceğinize yatırım yapmış olacaksınız.

>Mevcut durumda,örneğin narenciye bahçesinden anaç fidan sertifikası yoksa nasıl bir yaklaşım içerisinde olunmalıdır?

EUREPGAP'e uygunluk açısından yeni ekilecek anaç ve fidanların sertifikalandırılması gerekiyor.Mevcut ağaçların da bir sistem çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ve varsa eski bilgi ve belgelerin kaydedilmesi yeterlidir.

> EUREPGAP belgesi almak için verilen tüm belge ve bilgiler dış ülkelere gönderiliyor mu? Gönderiliyorsa ülkemizin aleyhinde kullanılması tehlikeli değil mi?

Üreticiye ait bilgiler, yetkili denetçi kuruluş tarafından çok gizli tutuluyor. Akrediteli bir kontrol kuruluşunun verdiği sertifika uluslararası ticarete kabul görüyor ve yurtdışına üretici ile ilgili detaylı bilgi göndermeye gerek kalmıyor.Fakat üreticiler FoodPlus tarafından da kaydedilmektedir.Ayrıca denetçi kuruluşu akredite eden kuruluş çok rahat gelip üreticilerimizi yerinde de denetleyebilir.

>EUREPGAP sertifikasının geçerlilik süresi nedir? Sertifika alındığı tarihten itibaren ne kadar süre kullanılabilir?

Alacağınız sertifika aksi bir durum oluşmadıkça bir sonraki kontrole kadar yani 1 yıl geçerlidir

>İstenen tüm analizleri yapabilecek bir laboratuvar Türkiye'de var mı? Hangileri?

Bilindiği kadarı ile Türkiye'de böyle bir laboratuvar bulunmamaktadır.

>İstenen analizler kullanılan ilaçlara göre mi belirleniyor?Çiftçi hangi aşamada numune alacağını biliyor mu?

Özellikle ilk analizin çok detaylı olmasında fayda var.Kontrol firmasının gerek gördüğü ve şüphelendiği noktalarda da analiz yapılır.Numuneyi üretici alacaksa bu konuda yazılı bir çalışma sistemi olmalı ve bunu uygulayabilmesi gerekir. Aksi takdirde numuneyi kontrol firması alır.

>Ülkemizde üretilen meyve ve sebzeler AB'ye gönderilirken EUREPGAP Sertifikasyonu hangi tarihte istenecektir?

Ülke bazında önümüzde böyle bir tarih ve şart yok. Fakat üretici olarak bu perakendecilere ürün satmak için bu kriterleri yerine getirmek gerekecektir

>EUREPGAP Sertifikasyonunun işletmelere maliyeti nedir?

Maliyetler projelere göre değişim gösterecektir. Sabit olan kalemler; kontrol kuruluşuna ödenecek kontrol ücreti, FoodPlus'a ödenen üretici kayıt ücreti ve EUREPGAP kriterlerine uymak için gereken altyapı yatırımlarıdır (mesela depo bina etmek, eğitim vermek vs).

>Ülkemizde farklı olarak,Avrupa ülkeleri EUREPGAP için çok önemli bir alt yapı olan toprak reformu ve miras hukuku düzenlemesini yıllar önce gerçekleştirmiştir .Böyle bir gerçeklikte ülkemizde EUREPGAP ne kadar uygulanabilir?

EUREPGAP 'in "PMO:Grup Üreticiler" programıyla küçük üreticiler bir araya gelerek bir organizatörün yönetiminde tek bir sertifikaya dahil olabilir.

>EUREPGAP üretimde kaliteyi mi,güvenilirliği mi ön plana çıkarmaktadır?

Kalite, ürün güvenilirliği, kayıt sistemi vs noktalarıdır. EUREPGAP'ın temelini oluşturan ana karakterlerdir. Birini ön plana çıkarmak zor olacaktır. Üreticilerimizden bazılarının yaptığı yaygın hata da zaten bu olup bir programı önemli gördükleri noktalara yüklenerek uygulamaya çalışmaktalar. Bu da bazen programa uymamaları ile sonuçlanmaktadır.

>AB bünyesindeki süper marketlerin oluşturduğu EUREPGAP sistemi, ülkemizde faaliyet gösteren Avrupa orjinli süper marketler tarafından neden aranmıyor?

Bu bir arz talep dengesidir.Türkiye'deki süpermarketleri bunu yapmaya Türkiye'deki tüketiciler zorlayabilir.

>EUREPGAP sertifikasyonu için müracaat edildiğinde ne kadar zaman sonra sertifika alınabilir?

Altyapınızı EUREPGAP kriterlerine uygun olarak tamamladığınız an kontrolün de yapılmasıyla bir eksikliğin görülmemesi durumunda sertifika alabilirsiniz.

>Meyve bahçesinin ilaçlama zamanının belirlenmesi, sertifika kurumunun kontrolü ve onayı gerekir mi yoksa ihracatçı firmanın kendi ziraat mühendisinin onayı yeterlidir?

Kendi ziraat mühendisinin uygulama konusunda eğitilmiş ve deneyimli olması ve uygulamaları detaylı kaydetmesi yeterlidir.

>EUREPGAP sertifikası AB giriş kapsamında aranacak bir belge mi olacak, yoksa süper marketlerin mal alımında mı aranacak?

EUREPGAP bir perakendeciler inisiyatifidir ve şu andaki görüntüsü ile perakendecilerin bir kriteri konumundadır.Fakat gelecek yıllarda AB'nin zorunluluk getirmesi konusu bilinmemektedir.

>Grup üreticilerinden herhangi birisi, şartlardan bir kısmını yerine getiremediğinde; yerine getiren üreticilerin sertifika şansı da ortadan kalkıyor mu?

Grubun organizatörü/ yönetimi uygunsuzlukları kendi dahil denetimlerinde tespit eder ve uygunsuzluğu giderilemeyen üniteleri projeden çıkarıp bunu kontrol firmasına ve EUREPGAP'e bildirirse grup sertifikasında sorun oluşmaz.Uygunsuzluğu kontrol firması harici denetimde tespit ederse ve bu sorun da sistem ile ilgili ise (ki genelde böyledir) sertifika tehlikeye düşebilir.Bu karar bulunan uygunsuzluklara göre değişebilir.

>EUREPGAP' in üretim ve ambalajlamayla ilgisi yoksa proses kontrol sistemleri olan ISO-HACCP ile nasıl olacaktır?

EUREPGAP, arazideki işleme ve varsa paketleme proseslerini de ana hatlarda kapsar. Ayrıca arazinin dışındaki kalite standartlarını yerine getirirken de üretim ile ilgili problem oluşmaması için ISO ve HACCP standartlarına dayanılmıştır.

>AB ülkelerine EUREPGAP sertifikasını ne ciddiyette isteniyor?Örneğin İspanya'daki üreticilerin hepsi EUREPGAP sertifikasına sahip midir?

Hayır mutlaka olmayan vardır.Ancak, bu İspanyol üreticilerin ürünlerinin EUREPGAP perakendecileri tarafından şartsız kabul gördüğünü de söyleyemeyiz.

>EUREPGAP standartları, ISO standartları gibi yazılımı? Ön hazırlık yapmak üzere bu standartları nereden alabiliriz?

EUREPGAP; ISO 65 ile uyum içerisindedir ve yazılıdır, www.eurep.org adresinde bulunabilir.

>Üretici firma olarak ISO 9000: 2000 sertifikası için hazırlıklarımızı yapmak üzereyiz, ama hammadde olarak sadece salatalığın ekimini ve kontrollerini yapmaktayız. Ancak çok ayrıntılı şekilde belgelendirilmeli. Bunun için EUREPGAP' mi almamız yoksa aynı standart ve belgeyi hazırlamamız yeterli olur mu?

EUREPGAP, ISO ile ortak birçok noktaya sahiptir. ISO sistemini kurmuş olmanız EUREPGAP' i uygulamanızı kolaylaştıracak.

>EUREPGAP hangi seviyeye kadar işlenmiş ürünler için geçerli olacaktır?örnek verebilir misiniz?

Arazideki işlemleri kapsar.mesela kurutma, seçme, sınıflama ve depolama. Örneğin çay için uygulanabiliyor.

>EUREPGAP protokolüne dahil olmuş bir firmanın ürününde ilaç kalıntısı tespit edilmesi durumunda sorumluluk paylaşımı nasıl olacaktır? Sertifika veren kurumun sorumluluğu nerede başlayıp nerede bitiyor?Bu sistemde sertifikayı düzenleyen kuruma bir yaptırım öngörülüyor mu? İhracatçı firma, protokolden çıkarılır mı?

Üreticinin ilaç kalıntısı tespit edilen ürünü öncelikle piyasadan toplaması istenir. Bu yapılamazsa sertifikası iptal edilebilir. Kontrol firması ise böyle bir sonuçtan elbette sertifika veren kuruluş nezdinde etkilenir.Hatta ülke üretiminin prestiji de bundan etkilenebilir.EUREPGAP gibi projelerde karşılıklı güven ve her aşamada ince eleyip sık dokuma önemlidir.

Kaynaklar:

-Avrupa Parakendeci Üretici Çalışma Grubu(EUREP) /[http:// www.eurep.org](http://www.eurep.org)

-EuroHendelsInstitut(EHI) / <http://www.ehi.org>

-Antalya İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği / [http:// www.aib.org.tr](http://www.aib.org.tr)

-ISO 9000,HACCP ve EUREPGAP Semineri/Bursa,Uludağ İhracatçı Birlikleri

-[http:// www.gofarming.com](http://www.gofarming.com)